

(Ф 03.02 - 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет наземних споруд і аеродромів
Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

УЗГОДЖЕНО

Декан факультету наземних споруд і аеродромів

 Віктор КАРПОВ

«10» 07 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 Анатолій ПІЛУХІН

«11» 07 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Універсальний дизайн»

Освітньо-професійна програма: «Дизайн»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна:	4,5,6	330/11	50	-	100	180	ДЗ 5	КП 6	Диф залік 4,5 Екзамен 6 с
Заочна	4,5, 6,7	330/11	12		24	294	К-5,6,7 с	КП 7	Диф залік 5,6 Екзамен 7 с

Індекс: НБ-5-022/23-2.1.13

Індекс: НБ-5-022 з/23-2.1.13

СМЯ НАУ РП 10.01.03-01-2023

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Універсальний дизайн»

Шифр
документа

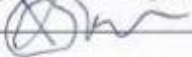
СМЯ НАУ
РП 07.01.03-01-2021

Стор. 2 із 24

Робочу програму навчальної дисципліни «Універсальний дизайн» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Дизайн», навчальних та робочих навчальних планів № РБ-5-022/23 та № РБ-5-022 з/23, НБ-5-022/23, НБ-5-022 з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 022 «Дизайн» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

доцент кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки

 Олена ПАПЕТА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Дизайн», спеціальності 022 «Дизайн» – кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки, протокол № 5 від « 02 » 05 2023р.

Гарант освітньо-професійної програми Лілія ГНАТЮК

Завідувач кафедри Вікторія ВАСИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету наземних споруд і аеродромів, протокол № 5 від «10» 05 2023 р.

Голова НМРР

 Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 3 із 24	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	7
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	7
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	7
2.3. Тематичний план.....	11
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу ЗФН.....	12
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену та підсумкової контрольної роботи (ЗФН).....	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	13
3.1. Методи навчання	14
3.2. Рекомендована література	15
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	19
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	19

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 4 із 24	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Універсальний дизайн» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни в системі професійних знань визначається потребою в проектуванні предметного середовища засобами промислового виробництва, які відповідають вимогам та тенденціям світового дизайну.

Навчальна дисципліна синтезує загальнотеоретичні підходи до фундаментальних проблем дизайнерської діяльності: «людина – предмет», «предмет – середовище» з конкретними проблемами проектної практики щодо форми, функції тощо.

Метою навчальної дисципліни є практичне відпрацювання прийомів проектування об'єктів середовища в контексті універсального дизайну; набуття студентами сталої системи знань, засвоєння методів та засобів комплексного створення сучасних інтер'єрів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з досягненнями в галузі універсального дизайну;
- опанування основними принципами та методами проектування об'єктів інтер'єру;
- ознайомлення з соціальними, функціональними, ергономічними, технологічними та естетичними чинниками художнього проектування об'єктів універсального дизайну;
- формування досвіду проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї;
- розкриття закономірностей поетапного виконання художньо-проектної роботи;
- усвідомлення взаємозалежності між креативним формоутворенням, інноваціями та технологіями в процесі створення конкурентноспроможного об'єкту універсального дизайну.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 5 із 24	

Результатами опанування дисципліни є такі **програмні результати навчання**:

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику універсального дизайну, фахову термінологію за професійним спрямуванням, основи наукових досліджень;

ПРН 3. Професійно визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН 4. Застосовувати вміння і навички для виконання самостійних робіт з метою поглиблення теоретичних знань.

ПРН 5. Визначати етапи проектування з урахуванням вимог універсального дизайну в контексті вітчизняного та світового досвіду.

ПРН 6. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію.

ПРН 7. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів універсального дизайну в комунікативному просторі.

ПРН 8. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН 9. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН 10. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН 11. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі універсального дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 6 із 24	

- **ЗК 1.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК 2.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 3.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- **ЗК 4.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- **ЗК 5.** Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

Фахові компетентності (ФК)

- **ФК 1.** Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів універсального дизайну;
- **ФК 2.** Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів універсального дизайну.
- **ФК 3.** Вміння застосувати професійні навички в розробці і виконанні курсового проекту.
- **ФК 4.** Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах.
- **ФК 5.** Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів універсального дизайну.
- **ФК 6.** Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).
- **ФК 7.** Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін: «Проектна графіка та основи ергономіки», «Композиція і кольорознавство», «Формоутворення та об'ємне моделювання», «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну», «Матеріалознавство та технології в дизайні» та є базою для вивчення наступних дисциплін, таких як:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 7 із 24	

«Проектування та макетування», «Дизайн інтер'єру», «Моделювання меблів», виконання кваліфікаційної роботи.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Універсальний дизайн як інноваційний напрямок в сучасному дизайні міського середовища»;

- навчального модуля №2 «Основні принципи і вимоги до проектної діяльності в галузі універсального дизайну», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання;

- окремим (третім..) модулем (освітнім компонентом) є курсовий проект (КП, який виконується у 6 семестрі). КП є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Універсальний дизайн як інноваційний напрямок в сучасному дизайні міського середовища»

Інтегровані вимоги модуля №1: Студент повинен:

Знати:

- принципи дизайнерських розробок універсального дизайну в контексті розвитку суспільства та предметного оточення людини;

- базові характеристики універсального дизайну та вимоги до нього;

- методику формування об'єкту універсального дизайну на початковому етапі розвитку та становлення;

- основні етапи процесу розробки нового дизайнерського продукту та основні категорії оцінювання предметів універсального дизайну;

- засоби активізації проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї.

Вміти:

- здійснювати функціональний, морфологічний, ергономічний аналіз об'єкту універсального дизайну;

- розуміти художньо-стильові особливості дизайнерського проекту на різних стадіях його вирішення;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 8 із 24	

- вміти проаналізувати об’єкт універсального дизайну, керуючись функціональними, технологічними, техніко-економічними, ергономічними та естетичними чинниками проектування;
- визначати об’ємно-композиційне рішення об’єкту універсального дизайну відповідно до знайденого концептуального рішення;
- користуватися прийомами активізації творчого мислення;
- виявляти відповідність форми конструктивній основі та ергономічним вимогам;
- відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об’єктів універсального дизайну;
- виконувати проектну документацію.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Універсальний дизайн як інноваційний напрямок в сучасному дизайні міського середовища. Сім основних принципів універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять.

Розробити ескізи двох підставок під парасольки з використанням модульного ергономічного моделювання та урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об’єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Проаналізувати універсальну складову їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, фломастер.

Література: [3.2.1; 3.2.2].

Тема 2. Рівноправність як один з базових принципів універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять.

Розробити два варіанти дверних ручок з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об’єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), кольорові олівці, пастель, аплікація, акварель, фломастер.

Література: [3.2.3.; 3.2.4].

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 9 із 24	

Тема 3. Гнучкість, простота та інтуїтивність універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять.

Розробити ліжко-трансформер з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити функціональні та естетичні характеристики даного об'єкту дизайну, а також можливості його функціонального використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, аплікація, акварель, фломастери.

Література: [3.2.1; 3.2.2; 3.2.3].

Тема 4. Легкість у використанні як один з принципів універсального дизайну

Завдання для лабораторних занять.

Розробка модульних меблів для зони бомбосховища з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити естетичні та функціональні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, акварель, фломастери.

Література: [3.2.4; 3.2.5].

Тема 5. Допуск на помилку та доступно викладена інформація як важливі засоби створення комфортного простору в контексті вимог універсального дизайну

Завдання для лабораторних занять.

Розробити два ескізи модульних меблів для тварин з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити ергономічні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, акварель, фломастери.

Література: [3.3.1.; 3.3.4].

Тема 6. Малі фізичні зусилля як базовий принцип універсального дизайну

Завдання для лабораторних занять.

Розробити ескізи двох освітлювальних пристроїв з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити ергономічні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, акварель, фломастери.

Література: [3.2.1.; 3.2.5; 3.3.2].

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 10 із 24	

Тема 7. Завдання універсального дизайну для розробки речей побутового вжитку для людей з інвалідністю та вагітних жінок

Завдання для лабораторних занять.

Розробити ескіз матрацу для вагітних з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити функціональні та естетичні характеристики даного об'єкту дизайну, а також можливості його побутового використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, пастель, фломастери.

Література: [3.2.1.; 3.2.5; 3.3.5].

Тема 8. Завдання універсального дизайну в розробці предметів для дітей

Завдання для лабораторних занять.

Розробити два ескізи модульних меблів для дітей з урахуванням вимог універсального дизайну.

Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх побутового використання.

Матеріали: тонований папір (формат А4), олівець, акварель, фломастери.

Література: [3.2.2.; 3.2.5; 3.3.4].

Модуль №2.

Тема 1. Зручність, безпека і мінімальні фізичні зусилля як базові принципи універсального дизайну.

Інтегровані вимоги модуля №2: Студент повинен:

Знати:

- методи проектування в контексті проблематики універсального дизайну;
- етапи розвитку універсального дизайну та вимоги до нього;
- методіку формування образу об'єкту універсального дизайну на сучасному етапі формування соціокультурного простору;
- основні етапи процесу розробки нового дизайнерського продукту та основні категорії предметного дизайну;
- засоби активізації проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї.

Вміти:

- здійснювати функціональний, морфологічний, ергономічний аналіз об'єкту універсального дизайну;
- розуміти художньо-стильові особливості дизайнерського проекту на різних стадіях його вирішення;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 11 із 24	

- вміти проаналізувати об’єкт універсального дизайну, керуючись функціональними, технологічними, техніко-економічними, ергономічними та естетичними чинниками проектування речей;
- визначати об’ємно-композиційне рішення об’єкту дизайну відповідно до знайденого концептуального рішення, стильової спрямованості та художнього образу;
- проявляти креативність в пошуку та вирішенні творчих завдань;
- виявляти відповідність форми конструктивній основі, логіці та тектоніці, ергономічним вимогам;
- виявляти засоби активізації проектно-образного мислення.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Зручність, безпека і мінімальні фізичні зусилля як базові принципи універсального дизайну. Усвідомлення взаємозалежності між креативним формоутворенням, інноваціями та технологіями в процесі створення об’єкту універсального дизайну. Розуміння зручності та мінімальних фізичних зусиль як базових принципів універсального дизайну. Опанування основними принципами та методами проектування об’єктів в контексті вимог універсального дизайну. Ознайомлення з соціальними, функціональними, ергономічними, технологічними та естетичними чинниками проектування об’єктів універсального дизайну. Формування досвіду проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї.

Завдання для лабораторних занять.

Виконати ескіз підставки для взуття з урахуванням вимог універсального дизайну. Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об’єктів дизайну. Проаналізувати універсальну складову їх функціонального використання.

Визначити ергономічні та естетичні характеристики даного об’єкту дизайну, а також можливості його функціонального використання, об’ємно-композиційного рішення відповідно до дизайнерських завдань.

Матеріали: тонований папір, олівець, туш, акварель, фломастери, маркери.

Література: [3.2.2.; 3.2.5; 3.3.4].

Тема 2. Зручність, безпека і мінімальні фізичні зусилля як базові принципи універсального дизайну. Усвідомлення взаємозалежності між креативним формоутворенням, інноваціями та технологіями в процесі створення об’єкту універсального дизайну. Розуміння зручності та мінімальних фізичних зусиль як базових принципів універсального дизайну. Опанування основними принципами та методами проектування об’єктів в контексті вимог універсального дизайну. Ознайомлення з соціальними,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 12 із 24	

функціональними, ергономічними, технологічними та естетичними чинниками проектування об'єктів універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять.

Виконати ескіз підставки для взуття з урахуванням вимог універсального дизайну. Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну. Проаналізувати універсальну складову їх функціонального використання.

Визначити ергономічні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір, олівець, акварель, фломастери.

Література: [3.2.3.; 3.2.4; 3.3.5].

Тема 3. Легкість у сприйнятті та допуск на помилку як базові принципи універсального дизайну. Розуміння легкості у сприйнятті та допуск на помилку як основних принципів універсального дизайну. Ознайомлення з соціальними, функціональними, ергономічними, технологічними та естетичними чинниками художнього проектування об'єктів універсального дизайну. Формування досвіду проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї. Розкриття закономірностей поетапного виконання художньо-проектної роботи. Усвідомлення взаємозалежності між креативним формоутворенням, інноваціями та технологіями в процесі створення об'єкту універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять.

Розробити ескіз шафи для одягу з урахуванням вимог універсального дизайну. Визначити функціональні та естетичні характеристики даного об'єкту дизайну. Проаналізувати універсальну складову його функціонального використання.

Визначити ергономічні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір, олівець, акварель, фломастери, з подальшою обробкою у векторних програмах.

Література: [3.2.2.; 3.2.5; 3.3.5].

Тема 4. Принципи універсального дизайну в контексті врахування соціальної диференціації можливостей людей різних вікових категорій. Ознайомлення з принципами універсального дизайну в контексті врахування соціальної диференціації можливостей людей різних вікових категорій. Формування досвіду проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї. Розкриття закономірностей поетапного виконання художньо-проектної роботи. Усвідомлення взаємозалежності між креативним

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 13 із 24	

формоутворенням, інноваціями та технологіями в процесі створення об'єкту універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять. Розробити ескіз оформлення сходів для вхідної зони з урахуванням вимог універсального дизайну. Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну. Проаналізувати ергономічні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір, олівець, акварель, фломастери з подальшою обробкою у векторних програмах.

Література: [3.2.4.; 3.2.5; 3.3.4].

Тема 5. Принципи універсального дизайну в контексті сучасних тенденцій щодо засобів комунікації для людей різних соціальних груп. Ознайомлення з принципами універсального дизайну в контексті сучасних тенденцій щодо засобів комунікації для людей різних соціальних груп. Опанування основними принципами та методами проєктування об'єктів в контексті вимог універсального дизайну. Вивчення функціональних, ергономічних, технологічних та естетичних чинників художнього проєктування об'єктів універсального дизайну.

Завдання для лабораторних занять.

Розробити ескіз оформлення сходів для інтер'єру з урахуванням вимог універсального дизайну. Визначити функціональні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну. Проаналізувати універсальну складову їх функціонального використання.

Визначити ергономічні та естетичні характеристики даних об'єктів дизайну, а також можливості їх функціонального використання.

Матеріали: тонований папір, олівець, акварель, фломастери з подальшою обробкою у векторних програмах.

Література: [3.2.3.; 3.2.4; 3.3.3].

Тема 6. Проблема врахування ступеню мобільності користувача, та можливість використання допоміжних і компенсаторних засобів в універсальному дизайні. Опанування основними принципами та методами проєктування об'єктів в контексті вимог універсального дизайну. Вивчення функціональних, ергономічних, технологічних та естетичних чинників художнього проєктування об'єктів універсального дизайну. Формування досвіду проєктно-образного мислення і творчого пошуку проєктної ідеї. Розкриття закономірностей поетапного виконання художньо-проєктної роботи.

Література: [3.2.3.; 3.2.5; 3.3.5].

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 14 із 24	

Тема 7. Проблема врахування малих фізичних зусиль для сприяння дієвому та зручному використанню продуктів універсального дизайну з мінімальним рівнем стомлюваності. Опанування основними принципами та методами проектування об'єктів в контексті вимог універсального дизайну. Вивчення функціональних, ергономічних, технологічних та естетичних чинників художнього проектування об'єктів універсального дизайну. Формування досвіду проектно-образного мислення і творчого пошуку проектної ідеї. Розкриття закономірностей поетапного виконання художньо-проектної роботи. Створення умов для максимальної ефективності дій користувача у запропонованому форматі, а також використання продукту, докладаючи мінімум зусиль.

Тема 8. Проблеми захисту продуктів універсального дизайну як самостійного об'єкту інтелектуальної власності. Розкриття закономірностей поетапного виконання художньо-проектної роботи. Усвідомлення взаємозалежності між креативним формоутворенням, інноваціями та технологіями в процесі створення об'єкту універсального дизайну.

Література: [3.2.4; 3.2.5; 3.3.5].

Модуль 3. Курсовий проект. Важливим освітнім компонентом є курсовий проект. Він є важливою складовою в процесі закріплення та поглиблення теоретичних, практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни. Виконання курсового проекту передбачає здатність вирішувати творчі завдання, демонструючи практичні навички та компетентності в галузі універсального дизайну.

Загальні компетентності (ЗК)

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Універсальний дизайн як інноваційний напрямок в сучасному дизайні міського середовища »									

1.1	Універсальний дизайн як інноваційний напрямок в сучасному дизайні міського середовища. Сім принципів універсального дизайну	__4__ семестр				__4__ семестр			
		12	2	2 2	6	23	1	2	20
1.2	Рівноправність як один з базових принципів універсального дизайну	11	2	2 2	5	23	1	2	20
1.3	Гнучкість, простота та інтуїтивність універсального дизайну	11	2	2 2	5	23	1	2	20
1.4	Легкість у використанні як один з принципів універсального дизайну	11	2	2 2	5	21	1	-	20
Усього за 4 семестр		-	-	-	-	90	4	6	80
		-	-	-	-	5 семестр			
1.5	Допуск на помилку та доступно викладена інформація як важливі засоби створення комфортного простору в контексті вимог універсального дизайну	12	2	2 2	6	22	-	2	20
1.6	Малі фізичні зусилля як базовий принцип універсального дизайну	13	2	2 2	7	23	1	2	20
1.7	Завдання універсального дизайну для розробки речей побутового вжитку для людей з інвалідністю та вагітних жінок	16	2	2 2 2	8	13	1	2	10
1.8	Завдання універсального дизайну в розробці предметів для дітей	12	2	2 2	6	11	1	-	10
1.9	Модульна контрольна робота №1	7	1	-	6	-	-	-	-
	Контрольна (домашня) робота	-	-	-	-	8	-	-	8
	Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	13	1	-	12
Усього за модулем №1		105	17	34	54	90	4	6	80

Модуль №2 « Основні принципи і вимоги до проектної діяльності в галузі універсального дизайну »

2.1	Основні принципи і вимоги до проектної діяльності в галузі універсального дизайну.	_5_ семестр				_6_ семестр			
		14	2	2 2 2	6	23	1	2	20
2.2	Якості універсального дизайну: корисність та легкість у сприйнятті та використанні для людей з різним рівнем можливостей	11	2	2 2	5	23	1	2	20
2.3	Принципи універсального дизайну в контексті врахування соціальної диференціації можливостей людини.	19	2 2	2 2 2	9	11	1	-	10
2.4	Універсальний дизайн як стратегія, яка спрямована на проектування будь-якого середовища.	22	2 2	2 2 2	12	6	1	-	5
2.5	Ефективність і комфортність як необхідні складові продукту універсального дизайну.	18	2	2 2 2	9	7	-	2	5
2.6	Проблема врахування ступеню мобільності користувача, та можливість використання допоміжних засобів в універсальному дизайні	21	2 1	2 2 2	5	3	-	1	2
2.7	Домашнє завдання	8	-	-	8	-	-	-	-
	Контрольна (домашня) робота	-	-	-	-	8	-	-	8
	Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	4	-	1	3
	Усього за 5 (6) семестр	105	17	34	54	90	4	8	78
		6 семестр				7 семестр			

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 17 із 24	

2.8	Проблема врахування малих фізичних зусиль для сприяння дієвому та зручному використанню продуктів універсального дизайну з мінімальним рівнем стомлюваності	39	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2	13	35	-	5	30
2.9	Проблеми захисту продуктів універсального дизайну як самостійного об'єкту інтелектуальної власності	33	2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2	11	32	-	5	27
2.10	Модульна контрольна робота №2	5	-	2	3	-	-	-	-
2.11	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №2		75	16	32	27	75	-	10	65
Модуль №3 «Курсовий проект»									
3.1	Курсовий проект	45	-	-	45	45	-	-	45
Усього за модулем №3		45	-	-	45	45	-	-	45
Усього за навчальною дисципліною		330	50	100	180	330	12	24	294

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН). Важливим компонентом учбового процесу є виконання домашнього завдання, яке є важливою складовою в процесі закріплення та поглиблення теоретичних, практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни. Виконання домашнього завдання передбачає самостійне засвоєння матеріалу, демонструючи практичні навички та компетентності в галузі універсального дизайну.

Для студентів ЗФН - завдання для виконання розробляються авторами робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Наприклад, номер

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 18 із 24	

варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену та підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену та підсумкової контрольної роботи (ЗФН) розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- проєктний метод;
- дослідницький метод.

Дані методи реалізуються у наступних видах навчання: лекції, лабораторні та самостійна робота.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекційних та лабораторних занять, демонстрацій, роботі з навчальною літературою, аналітичній роботі з аналогами, самостійному вирішенні проєктних завдань.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1 Галегуа Д. Розумні міста. ArtHuss, 2021. – 192 с.
- 3.2.2. Голд Д. Дизайн добробуту: Посібник з оптимізації оселі для здорового способу життя. ArtHuss, 2022. – 256 с.
- 3.2.3 Норман Д. Опанувати складність. ArtHuss, , 2019. – 288 с.
- 3.2.4 Олійник О. П. Основи дизайну інтер'єру : навч. посіб. / О. П. Олійник, Л. Р. Гнатюк, В. Г. Чернявський. — К. : НАУ, 2011. - 228 с.
- 3.2.5 Полякова О.В. Особливості дизайну офісних приміщень для людей з порушенням опорно-рухового апарату [текст] науковий фаховий журнал No1.– Київський національний університет технологій і дизайну, 2021. – 100 с.
- 3.2.6 Рамстелт Ф. Мистецтво затишку. Практичний посібник зі стилю та дизайну інтер'єру. 2021. – 240 с.
- 3.2.7 Робертсон Г. Монохромна оселя. Вишукані інтер'єри в чорному і білому. ArtHuss, 2022. – 196 с.
- 3.2.8 Чернявський В.Г. Особливості використання меблів при розробці дизайну офісних приміщень [текст] навчальний посібник. – 2010. –

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 19 із 24	

147 с., 311с.

3.2.9 Ширер К., Теплін Д. Перетвори свій дім. Посібник з організування та усвідомлення цілей своєї оселі. ArtHuss, 2022. – 256 с.

3.3. Допоміжна література

3.3.1 <https://social.desa.un.org/issues/disability/crpd/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-crpd>

3.3.2 <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2019.74.12>

3.3.3 <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/18296>

3.3.4 <https://ud.org.ua/biblioteka/books/176-navchalno-metodichnij-posibnik-dostupnist-ta-universalnij-dizajn>

3.3.5 <https://ud.org.ua/publikatsiji/198-dbn-v-2-2-17-2006-budinki-i-sporudi-dostupnist-budinkiv-i-sporud-dlya-malomobilnikh-grup-naselennya>

3.3.6 <https://ud.org.ua/statti/299-malomobilni-grupi-naselennya-khto-tse>

3.3.7 <https://ud.org.ua/biblioteka/books/187-broshura-chomu-dostupnist-e-vazhlivoyu>

3.3.8 <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

3.3.9 <https://ud.org.ua/informatsiya/shcho-take-universalnij-dizajn>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
4, 5 семестр					
Модуль № 1			Модуль № 2		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання лабораторних завдань	32	-	Виконання лабораторних завдань	32	40
Виконання домашнього завдання	7		Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	30

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 20 із 24	

<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	24	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	11	-.
Виконання модульної контрольної роботи №1	11	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	18	-
			Підсумкова контрольна робота	-	30
Усього за модулем	50	-	Усього за модулем	50	100
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
6, 7 семестр					
Модуль № 1			Модуль № 2		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання лабораторних завдань	34	-	Виконання лабораторних завдань	18	30
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-		Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №7 студент має набрати не менше</i>	24	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №8 студент має набрати не менше</i>	11	-.
Виконання модульної контрольної роботи №3	12	-	Виконання модульної контрольної роботи №4	12	-
Усього за модулем	50	-	Усього за модулем	30	-
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	

--

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 21 із 24	

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Денна та заочна форма навчання
Виконання курсового проекту	60 або 50
Захист курсового проекту	40 або 50
Виконання та захист курсового проекту	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. У випадку диференційованого заліку підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.8. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту **курсвого проекту** в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки, індивідуального навчального плану студента (залікової книжки) та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах (з цієї дисципліни – за 4-6 семестри) з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03-01-2021
		Стор. 22 із 24	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03-01-2021
		Стор. 23 із 24	

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Універсальний дизайн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 07.01.03–01–2021
		Стор. 24 із 24	

Додаток 5

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)